

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΔΕΥΤΕΡΑ 14 ΙΟΥΝΙΟΥ 2021
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΠΕΝΤΕ (5)

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Το αύριο δεν είναι πια αδιαπέραστο πέπλο

Πριν από την κατάρρευση της ιδέας της προόδου, το αύριο ήταν πάντα φωτεινό, ανακουφιστικά καλύτερο από το παρόν, μια εποχή πρωτόγνωρων επιτευγμάτων και θαυμάτων. Η κατάρρευση των μεγάλων αφηγήσεων για το μέλλον, οι ολοκληρωτισμοί του 20^{ου} αιώνα και η ανάδυση σοβαρών παγκόσμιων απειλών ύψωσαν μαύρο τείχος στο αύριο, δίνοντας θέση μόνο στα ατομικά οράματα, συρρίκνωσαν όλες τις προσδοκίες στο τώρα. Όμως, η τελευταία κρίση κατάφερε ένα απροσδόκητο πλήγμα στο παρόν και στη λατρεία του, θυμίζοντας ότι το μέλλον νοηματοδοτεί κάθε μας πράξη, η απαλοιφή του σημαίνει και απαλοιφή όλης της παρελθούσας ανθρώπινης εμπειρίας.

Σε έρευνα του Pew Research Center, περίπου χίλιοι ειδικοί, πρωτοπόροι στην έρευνα και στην καινοτομία, ηγετικές φυσιογνωμίες στην πολιτική και στην οικονομία, ακτιβιστές, σκιαγράφησαν την κανονικότητα του 2025, συμφωνώντας ότι θα είναι περισσότερο τεχνολογική. Το 47% δήλωσε ότι η ζωή θα είναι χειρότερη για τους περισσότερους ανθρώπους. Δίνοντας στο μέλλον το βάρος της σημερινής πραγματικότητας, προέβλεψαν ότι θα έχουν αυξηθεί οι κοινωνικές και φυλετικές ανισότητες, η μαζική επιτήρηση για λόγους ασφαλείας, οι ανελευθερίες, ο αυταρχισμός, αλλά και το ψηφιακό έγκλημα, η ανεξέλεγκτη παραπληροφόρηση, η ψηφιακή προπαγάνδα, η κοινωνική πόλωση, η ρητορική μίσους, οι διενέξεις κρατών. Θα έχει περιοριστεί η δυνατότητα ορθολογικής συζήτησης και χάραξης πολιτικής βάσει τεκμηρίων. Θα έχουν χαθεί θέσεις εργασίας λόγω αυτοματισμού, και μαζί μέρος της ψυχικής υγείας και της κοινωνικής συνοχής.

Το 39% δήλωσε, αντιθέτως, πως το 2025 η ζωή θα είναι καλύτερη για τους περισσότερους ανθρώπους, πιο εύκολη σε έναν τηλε-κόσμο με νέα όπλα κατά αναδυόμενων απειλών, με έξυπνες πόλεις, έξυπνες υπηρεσίες, ασφαλέστερα συστήματα, που θα αναδιατάξουν τα πρότυπα και τους χώρους εργασίας, θα βελτιώσουν την υγειονομική περίθαλψη, την κοινωνική συμβίωση, την οικογενειακή ζωή, θα εξασφαλίσουν καθαρότερο περιβάλλον και υψηλότερη ποιότητα ζωής. Οι κρίσεις ενισχύουν την ενσυναίσθηση εμπρός στα κοινά δεινά, τη θετική κοινωνική απόκριση, είπαν. Ο φόβος γίνεται ένα ανθρώπινο αντανakλαστικό, ακίνδυνο για την εξάσκηση των πράξεων.

Πάντως, όπως αφηγείται η Ιστορία, δεν επιβεβαιώθηκαν ούτε οι μεγάλοι φόβοι ούτε οι υψηλές προσδοκίες που έτρεφαν οι άνθρωποι ανά τους αιώνες. Προβλέψεις που αναστάτωναν γενιές δεν επαληθεύτηκαν ποτέ.

Όμως το παρόν δεν μας αποτρέπει πια να φανταστούμε το μέλλον, το αντίστροφο. Το αύριο, από αδιαπέραστο πέπλο, γίνεται και πάλι πεδίο εκκόλαψης* προσδοκιών.

ΑΡΧΗ 2ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ

Σωρεύουμε δυνάμεις ενάντια στα μελλοντικά ερείπια. Επιμένουμε στην ανάσα της προσμονής, νιώθουμε ήδη τον αέρα της απαντοχής** να καίει τα χείλη μας. Άλλωστε, τι άλλο μπορούμε να κάνουμε;

* εκκόλαψη: (μτφ) η πλήρης διαμόρφωση και εμφάνιση υπό την επίδραση ορισμένου περιβάλλοντος

** απαντοχή: το να περιμένει κανείς να συμβεί κάτι, η ελπίδα, η προσδοκία ευνοϊκής εξέλιξης

Διασκευή από τον ημερήσιο Τύπο (21-03-2021)

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Τι περιμένουν τελικά από τις σπουδές τους, ποιες οι σκέψεις, οι επιθυμίες, τα όνειρα και οι απόψεις τελειοφοίτων; «Όταν με ρωτούν με τι θέλω να ασχοληθώ, δεν έχω ποτέ κάποιο συγκεκριμένο επάγγελμα στο μυαλό μου. Θέλω μια δουλειά δημιουργική, ένα εργασιακό περιβάλλον που θα μου επιτρέψει να εξελισσομαι ως άνθρωπος, να ταξιδεύω, να διευρύνω τους ορίζοντές μου, να υπερασπίζομαι τα δικαιώματα όλων των πλασμάτων και να βάλω και εγώ το λιθαράκι μου στη δόμηση μιας κοινωνίας ισότητας» λέει η Τάνια από το 1^ο Γενικό Λύκειο Χανίων. «Από τη μια πλευρά θα ήθελα να αφήσω τη ζωή μου να με οδηγήσει και από την άλλη, ζώντας σε μια χώρα χωρίς σίγουρη επαγγελματική αποκατάσταση, τίποτα δεν είναι βέβαιο. Θα ήθελα να έχω την ευκαιρία να ασχοληθώ πραγματικά με την έρευνα και να ταξιδέψω στο εξωτερικό, όχι για μόνιμη εγκατάσταση. Θα ήθελα να προσφέρω μέσα από το επάγγελμά μου στην κοινωνία, να ξεπληρώσω όλα αυτά που μου πρόσφερε η Ελλάδα, όσο πληγωμένη και αν είναι, και οι άνθρωποι που με μεγάλωσαν και με δίδαξαν» επισημαίνει η Αντωνία.

Όσο για τον επαγγελματικό προσανατολισμό, λέει ο Σπύρος «πρέπει να είναι αναπόσπαστο κομμάτι της σχολικής πορείας, και μάλιστα θα πρέπει να εντάσσεται στο σχολικό πρόγραμμα από το Γυμνάσιο. Όσον αφορά την κοινωνία, το πρόβλημα που παρουσιάζεται λόγω του ελλιπούς επαγγελματικού προσανατολισμού είναι η προτίμηση δημοφιλών επαγγελμάτων και η αδιαφορία προς τα υπόλοιπα. Οι περισσότεροι μαθητές ακολουθούν την πεπατημένη, με αποτέλεσμα τον κορεσμό ορισμένων επαγγελμάτων και την αύξηση της ανεργίας». Ενώ η Αλεξάνδρα συνεχίζει λέγοντας ότι «ως τελειόφοιτοι, βλέποντας την αδυναμία ένταξης στην ελληνική αγορά εργασίας, νιώθουμε εγκλωβισμένοι σε μια χώρα επαγγελματικά υπανάπτυκτη, καθώς τα ποσοστά ανεργίας αυξάνονται και η ανάγκη για επιβίωση υπερβαίνει την ικανοποίηση προσδοκιών και ονείρων. Η αγορά εργασίας σε μεγάλο ποσοστό δεν προσφέρει επαγγελματική ανέλιξη, καταπιέζει τις ανεξάρτητες επιχειρήσεις και τους ελεύθερους επαγγελματίες. Λόγω της δυσμενούς οικονομικής κατάστασης της χώρας, πολλοί νέοι καταλήγουν να συμβιβάζονται με μη επιθυμητές θέσεις εργασίας ή να καταφεύγουν σε άλλες χώρες με περισσότερες επαγγελματικές ευκαιρίες».

Διασκευή από τον ημερήσιο Τύπο (24-05-2021)

ΚΕΙΜΕΝΟ 3

Στον Σείριο*

Στον Σείριο υπάρχουνε παιδιά
ποτέ δε βάλαν έγνοια στην καρδιά
δεν είδανε πολέμους και θανάτους
και πάνω απ' τη γαλάζια τους ποδιά
φοράν τις Κυριακές τα γιορτινά τους.

Τις νύχτες που κοιτάν τον ουρανό
έν' άστρο σα φτερό θαλασσινό
παράξενα παιδεύει το μυαλό τους
τους φαίνεται καράβι μακρινό
και πάνε και ρωτάν τον δάσκαλό τους.

Αυτή, τους λέει, παιδιά μου είναι η γη,
του σύμπαντος αρρώστια και πληγή:
εκεί τραγούδια λένε, γράφουν στίχους,
κι ακούραστοι του ονείρου κυνηγοί
κεντάνε με συνθήματα τους τοίχους.

Στον Σείριο δακρύσαν τα παιδιά
και βάλαν από εκείνη τη βραδιά
μιαν έγνοια στη μικρούλα τους καρδιά.

* Σείριος: το όνομα ενός φωτεινού αστεριού

Νίκος Γκάτσος, *Κείμενα της νεώτερης λογοτεχνίας (και απόψεις για την ποίηση)*, Γ. Σπανός κ.ά, 1987

Θέμα Α

A1. Να αποδώσετε περιληπτικά το περιεχόμενο της δεύτερης παραγράφου του Κειμένου 2 «Όσο για τον επαγγελματικό προσανατολισμό... με περισσότερες επαγγελματικές ευκαιρίες» (60-70 λέξεις).

Μονάδες 15

Θέμα Β

- B1.** Να επαληθεύσετε ή να διαψεύσετε, με βάση το Κείμενο 1, τις παρακάτω περιόδους λόγου, γράφοντας στο τετράδιό σας, δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε περίοδο, τη λέξη **Σωστό** ή **Λάθος**:
- α. Προτού αμφισβητηθεί η έννοια της προόδου, οι άνθρωποι έβλεπαν με αισιοδοξία το μέλλον.
  - β. Κατά την τελευταία κρίση, κλονίστηκε η πίστη στο παρόν.
  - γ. Σύμφωνα με την έρευνα, το 47% δήλωσε ότι στο μέλλον θα μειωθεί η ανεξέλεγκτη παραπληροφόρηση.
  - δ. Δεν επαληθεύτηκαν ποτέ ιστορικά τα πολύ απαισιόδοξα ή τα πολύ αισιόδοξα σενάρια για την πορεία του ανθρώπου.
  - ε. Το παρόν δεν μας επιτρέπει πλέον να οραματιστούμε το μέλλον.

Μονάδες 10

- B2.**
- α. Να γράψετε δύο τίτλους που να αποδίδουν το περιεχόμενο του Κειμένου 2, έναν με κυριολεκτική κι έναν με μεταφορική χρήση της γλώσσας (μονάδες 8).
  - β. Τι επιδιώκεται με τη χρήση στατιστικών στοιχείων στο Κείμενο 1 (μονάδες 3) και τι με την εκτεταμένη χρήση μαρτυριών στο Κείμενο 2 (μονάδες 4);

Μονάδες 15

- B3.** Πρόθεση της συντάκτριας του Κειμένου 1, στην τελευταία παράγραφο «Όμως το παρόν... μπορούμε να κάνουμε;», είναι να ευαισθητοποιήσει τους/τις αναγνώστες/αναγνώστριες. Να αναφέρετε τρεις (3) διαφορετικές γλωσσικές επιλογές με τις οποίες επιτυγχάνει τον στόχο της, παραθέτοντας τα αντίστοιχα χωρία (μονάδες 6), και να εξηγήσετε τη λειτουργία της καθεμιάς από αυτές στο κείμενο (μονάδες 9).

Μονάδες 15

Θέμα Γ

- Γ1.** Γιατί, κατά τη γνώμη σας,
«Στον Σείριο δακρύσαν τα παιδιά
και βάλαν από εκείνη τη βραδιά
μιαν έγνοια στη μικρούλα τους καρδιά.»;
Να απαντήσετε, αξιοποιώντας τρεις (3) διαφορετικούς κειμενικούς δείκτες του ποιήματος.
Θα ήσαστε ικανοποιημένοι/ες ή δυσαρεστημένοι/ες, αν ζούσατε, όπως τα παιδιά στον Σείριο και γιατί;
(150-200 λέξεις)

Μονάδες 15

ΑΡΧΗ 5ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ

Θέμα Δ

Δ1. Σε μια νεανική ιστοσελίδα δημοσιεύονται τα Κείμενα 1 και 2 και καλείσαι, αφού τα μελετήσεις, να απαντήσεις με ένα άρθρο (350-400 λέξεις), στην ίδια ιστοσελίδα, στα παρακάτω ερωτήματα:

α) Με ποια εφόδια πιστεύεις ότι θα μπορέσεις να αντιμετωπίσεις τον κόσμο στην περίπτωση που επιβεβαιωθούν οι ανησυχίες που περιγράφονται στην παράγραφο 2 του Κειμένου 1;

β) Με ποιες συγκεκριμένες δράσεις, κατά τη γνώμη σου, θα μπορούσατε εσείς οι νέοι να βελτιώσετε τον κόσμο;

Μονάδες 30

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζομένους)

- 1.** Στο εξώφυλλο να γράψετε το εξεταζόμενο μάθημα. Στο εσώφυλλο πάνω-πάνω να συμπληρώσετε τα ατομικά σας στοιχεία. Στην αρχή των απαντήσεών σας να γράψετε πάνω-πάνω την ημερομηνία και το εξεταζόμενο μάθημα. **Να μην αντιγράψετε** τα θέματα στο τετράδιο και **να μη γράψετε** πουθενά στις απαντήσεις σας το όνομά σας.
- 2.** Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων, αμέσως μόλις σας παραδοθούν. **Τυχόν σημειώσεις σας πάνω στα θέματα δεν θα βαθμολογηθούν σε καμία περίπτωση.** Κατά την αποχώρησή σας, να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
- 3.** Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα **μόνο** με μπλε ή **μόνο** με μαύρο στυλό με μελάνι που δεν σβήνει.
- 4.** Κάθε απάντηση τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
- 5.** Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
- 6.** Χρόνος δυνατής αποχώρησης: 10.00 π.μ.

ΣΑΣ ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ
ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ' ΤΑΞΗΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ

Θέμα Α

Στο συγκεκριμένο απόσπασμα, μαθητές διατυπώνουν τους προβληματισμούς τους για τον επαγγελματικό προσανατολισμό των νέων στη σύγχρονη Ελλάδα. Συγκεκριμένα, ο Σπύρος αναφέρεται στην ανάγκη να επιλέγονται επαγγέλματα με σωστά κριτήρια και όχι με βάση τη δημοφιλία τους, καθώς με αυτόν τον τρόπο οξύνεται η ανεργία. Παράλληλα, η Αλεξάνδρα επιμένει στη δύσκολη οικονομική συγκυρία, η οποία καταπιέζει τις νεανικές επιθυμίες και προκαλεί τον συμβιβασμό με ανεπιθύμητες επαγγελματικές επιλογές ή τη διέξοδο στο εξωτερικό.

Θέμα Β

B1. Σωστό / Σωστό / Λάθος / Σωστό / Λάθος

B2.

α. Τίτλοι κειμένου 2

κυριολεκτική χρήση της γλώσσας: Προβληματισμοί και κριτήρια επαγγελματικών επιλογών
μεταφορική χρήση της γλώσσας: Επαγγελματική αποκατάσταση μετ' εμποδίων!

β. Στο κείμενο 1 με τη χρήση στατιστικών στοιχείων, που προέρχονται από έρευνα του Pew Research Center, επιδιώκεται η ενίσχυση, απόδειξη και τεκμηρίωση της άποψης του αρθρογράφου αναφορικά με την τεχνολογική πραγματικότητα του 2025, όπως αυτή αναμένεται να διαμορφωθεί, σύμφωνα με ειδικούς στην έρευνα και στην καινοτομία.

Στο κείμενο 2 με την εκτεταμένη χρήση μαρτυριών μαθητών επιδιώκεται να αναδειχθούν από τη μια τα ποικίλα προσωπικά κριτήρια με τα οποία οι νέοι σχεδιάζουν να επιλέξουν το επαγγελματικό τους μέλλον και από την άλλη να καταγραφούν οι σοβαρές δυσκολίες στις επαγγελματικές τους επιλογές, κυρίως λόγω της δυσμενούς οικονομικής συγκυρίας. Κατ' αυτόν τον τρόπο, με τις προσωπικές μαρτυρίες των μαθητών, προσδίδεται πειστικότητα στον λόγο και αμεσότητα στο ύφος και το μήνυμα γίνεται πιο κατανοητό στον δέκτη.

B3. Πρόθεση της συντάκτριας είναι να ευαισθητοποιήσει τους αναγνώστες, προκειμένου να οραματιστούν με αισιοδοξία το μέλλον. Αυτό επιτυγχάνεται με τις παρακάτω γλωσσικές επιλογές:

- **Χρήση μεταφορικής γλώσσας** («από αδιαπέραστο πέπλο, γίνεται και πάλι πεδίο εκκόλαψης προσδοκιών»): Η συγκεκριμένη μεταφορά με παραστατικό τρόπο απεικονίζει την εικόνα του αδιεξόδου που αντιμετωπίζουν σήμερα οι νέοι και δημιουργεί προσδοκίες για ένα καλύτερο αύριο. Παράλληλα, κινητοποιεί συναισθηματικά τον αναγνώστη για το συγκεκριμένο θέμα, προσελκύοντας το ενδιαφέρον του. Έτσι, ο αναγνώστης συμμερίζεται τον προβληματισμό του συγγραφέα.
- **Χρήση α' πληθυντικού προσώπου** («Σωρεύουμε... Επιμένουμε... νιώθουμε»): Με τη χρήση του α' πληθυντικού προσώπου επιδιώκεται με τρόπο άμεσο και παραστατικό η έκφραση συλλογικής ευθύνης και δράσης. Πιο συγκεκριμένα, απαιτείται η συσσώρευση δυνάμεων, η επιμονή και η προσμονή ενός ευοίωνου μέλλοντος.
- **Χρήση ρητορικού ερωτήματος** («Άλλωστε, τι άλλο μπορούμε να κάνουμε;»): Το ρητορικό ερώτημα, με το οποίο ολοκληρώνεται το κείμενο, προσδίδει έμφαση στην αισιόδοξη οπτική που έχει ο συγγραφέας για το μέλλον και έτσι διαμορφώνεται ανάλογη εντύπωση στον αναγνώστη, ο οποίος κινητοποιείται συναισθηματικά και συνειδητοποιεί τις προσωπικές του ευθύνες.

ΘΕΜΑ Γ

Τα παιδιά του ποιήματος, κατοικώντας σ' ένα φωτεινό αστέρι, παρατηρούν από μακριά τη Γη και μια σκέψη φαίνεται να «παιδεύει το μυαλό τους», αφού η Γη τούς μοιάζει «σα φτερό θαλασσινό» (παρομοίωση). Περίεργα γι' αυτό το παράξενο άστρο, μαθαίνουν ότι η Γη είναι η «αρρώστια και πληγή» του κόσμου, όπως μεταφορικά παρουσιάζεται από τον δάσκαλο. Τα ξέγνοιαστα παιδιά του Σείριου ξαφνικά αντιλαμβάνονται ότι δεν ζουν όλοι ευτυχισμένοι, όπως τα ίδια. Μέσω της αντίθεσης παρουσιάζεται αυτή η αλλαγή της συναισθηματικής τους κατάστασης («ποτέ δε ... στην καρδιά»/ «και βάλαν ... καρδιά»). Ο ονειρεμένος κόσμος, που είχαν πλάσει στη φαντασία τους για το «μακρινό καράβι» που έβλεπαν τις νύχτες, διαψεύδεται. Τα παιδιά συγκινούνται και δακρύζουν, συναισθανόμενα ότι κάποια άλλα διεκδικούν επίμονα τα όνειρά τους, «κεντώντας» με υπομονή έναν καλύτερο κόσμο, γράφοντας στους τοίχους συνθήματα.

Τα παιδιά στον Σείριο, σε έναν ιδανικό κόσμο, απολαμβάνουν την παιδική τους ηλικία. Αν ήμουν ένα από αυτά, θα χαιρόμουν την κάθε στιγμή και θα περνούσα πολύ χρόνο με τα αγαπημένα μου πρόσωπα, χωρίς να φοβάμαι ότι θα μου τα στερήσει κάποια αντίζηση συνθήκη. Παράλληλα, θα προβληματιζόμουν για όσα συμβαίνουν γύρω μου, όπως, άλλωστε, και τώρα. Ίσως η ειρηνική μόνο πλευρά της ζωής να μου φαινόταν βαρετή ή άδικη γι' αυτούς που έχουν γνωρίσει μόνο την άσχημη πλευρά της. Ως ανήσυχος νέος, επιθυμώ να επουλώσω πληγές που υπάρχουν στον κόσμο και να γίνω ένας «ακούραστος κυνηγός του ονείρου»

Θέμα Δ

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ → Άρθρο σε νεανική ιστοσελίδα. Χρήση γ' προσώπου και α' ενικού ή πληθυντικού. Το άρθρο μπορεί να είναι βιωματικό.

Τίτλος: Διεκδικώντας ένα καλύτερο αύριο...

Πρόλογος

Επικαιρική αφορμή / Αναφορά σε στοιχεία του κειμένου / Προϊδεασμός για τα ερωτήματα.

Τους τελευταίους μήνες, παρακολουθώντας την επικαιρότητα όλοι μας διαπιστώνουμε νέα δεδομένα. Εκτός του κορωνοϊού, που άλλαξε την καθημερινότητά μας, τα ήδη υπάρχοντα

προβλήματα σε παγκόσμιο επίπεδο δείχνουν να διογκώνονται. Ο ρατσισμός, οι νέες ψηφιακές απειλές, οι πόλεμοι και οι διακρατικές ανισορροπίες, οι ανισότητες, τα επαγγελματικά αδιέξοδα διογκώνονται και η δική μας γενιά οφείλει να τα αντιμετωπίσει. Στην πορεία αυτή χρειαζόμαστε εφόδια και δεξιότητες που θ' αποτελέσουν το «οπλοστάσιο» μας για τη δημιουργία ενός καλύτερου κόσμου, για τον οποίο είμαστε υπεύθυνοι.

Ζητούμενο 1. Με ποια εφόδια πιστεύεις ότι θα μπορέσεις να αντιμετωπίσεις τον κόσμο στην περίπτωση που επιβεβαιωθούν οι ανησυχίες που περιγράφονται στην παράγραφο 2 του κειμένου 1;

-Πνευματικά εφόδια → κριτική σκέψη, ερευνητικό πνεύμα, σφαιρική γνώση, διαπολιτισμική παιδεία, ιστορική γνώση κ.λπ.

-Επαγγελματικά εφόδια → πανεπιστημιακή εκπαίδευση, εξειδίκευση, ψηφιακές δεξιότητες, γλωσσομάθεια, συναισθηματική νοημοσύνη κ.λπ.

-Ηθικά εφόδια → σεβασμός, ενσυναίσθηση, κοινωνική συνείδηση, αντίληψη του «εμείς», πνεύμα δικαίου, αγωνιστικότητα, θάρρος, τόλμη, εντιμότητα, ανθρωπισμός κ.λπ.

-Πολιτικά εφόδια → δημοκρατική συνείδηση, πολιτικοποίηση, υπεράσπιση ανθρωπίνων δικαιωμάτων – οικουμενικό πνεύμα, διαπολιτισμικός σεβασμός, φιλειρηνική αντίληψη κ.λπ.

Ζητούμενο 2. Με ποιες συγκεκριμένες δράσεις κατά τη γνώμη σου θα μπορούσατε εσείς οι νέοι να βελτιώσετε τον κόσμο;

-Αναζήτηση δια βίου παιδείας και εκπαίδευσης, επικαιροποίηση γνώσεων, εξέλιξη δεξιοτήτων, διαρκής επαγγελματικός προσανατολισμός (μετεκπαιδεύσεις, συνεχής εξειδίκευση, σεμινάρια κ.λπ.)

-Υπεράσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ανθρωπιά στην καθημερινή ζωή / Αλληλεγγύη (Βοήθεια στον φίλο και στον γείτονα, στα ΑΜΕΑ, στους ηλικιωμένους, στους πρόσφυγες κ.λπ.). Εθελοντισμός (σε εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο, συμμετοχή σε φιλειρηνικές και ανθρωπιστικές οργανώσεις και ακτιβισμός)

-Πολιτική ενεργοποίηση, διαρκής ενημέρωση, ευαισθητοποίηση για τα κοινά και παγκόσμια θέματα, ώριμη ψήφος, άσκηση κριτικής στην εξουσία και στα ΜΜΕ / Υπεράσπιση των αδύναμων κοινωνικών ομάδων, διαμαρτυρίες, διαδηλώσεις ενάντια σε κάθε μορφή αυταρχισμού.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Η ελπίδα για έναν καλύτερο κόσμο ανήκει σε όλους και, κυρίως, σε εμάς τους νέους που τώρα αναλαμβάνουμε την ευθύνη για τη βελτίωσή του. Ας ελπίσουμε ότι έτσι η διεθνής κοινότητα, τερματίζοντας την αρειμάνια ελαφρότητά της, θα αφυπνιστεί πριν να είναι πολύ αργά για όλους και τελικά θα ζήσουμε σ' έναν καλύτερο κόσμο